

21. ledna tomu bylo devadesát pět let, co zemřel, ve věku 54 let, Vladimír Iljič Lenin, největší a nejvýznamnější revolucionář, vědec, politik a státník XX. století. Důsledný pokračovatel Marxova a Engelsova epochálního revolučního díla, zakladatel a nejvyšší představitel VKS(b) /Všesvazová komunistická strana (bolševiků) – pozn. redakce/ a prvního státu dělníků a rolníků na světě – Sovětského svazu. Vůdce vítězné Velké říjnové socialistické revoluce a zakladatel III. komunistické internacionály.

Člověk, obdařený vysokým intelektem, obdivuhodným talentem tvořivého myšlení a neobyčejnými organizačními schopnostmi, neochvějnou vůlí a energií, vůdce pracujících mas, který nejen v zápase s buržoazní a maloburžoazní ideologií a s jeho revizionistickými dezinterpretacemi obhájil marxismus, ale i tvůrčím způsobem jej rozvinul.

Člověk, který zasvětil celý svůj život mezinárodnímu revolučnímu - dělnickému, komunistickému a národněosvobozeneckému hnutí, osvobození pracujících, vykořisťovaných a porobených tříd a národů. Lenin, po celý svůj život, vedle obrovské revoluční, prakticko-politické, organizační práce, věnoval mimořádnou pozornost a mnoho svých sil, právě práci teoretické. Byl si trvale vědom toho, jak to i zformuloval již v roce 1902 v práci „Co dělat?“, že: **„Bez revoluční teorie nemůže být ani revolučního hnutí“**, a v článku *Revoluční dobrodružnost*, napsal, že: **„Podle našeho mínění ztrácí revoluční směr právo na existenci a je nevyhnutelně odsouzen dříve nebo později k politickému zhroutilí, nemá-li teorii.“** (*Lenin, V. I.: Sp. sv. 5, s. 381 a Sp. sv. 6, s. 186.*)

Tato teorie je tak bytostně aktuální právě dnes, po vítězných kontrarevolucích a obnoveném asociálním a barbariském kapitalismu v prostoru bývalého společenství socialistických států a národů. Také proto za 30 let svého života napsal stovky knih a brožur, tisíce statí, poznámek a dalších materiálů. Poslední a kompletní - páté - vydání jeho spisů vyšlo v 55 svazcích a jeho součástí se stalo devět tisíc děl a dokumentů, z toho víc než tisíc do té doby nepublikovaných.

Leninův přínos v rozvoji marxismu se týká všech jeho součástí (politické ekonomie, vědeckého komunismu, marxistické filozofie). Pokud jde o oblast politické ekonomie, odhalil na základě znalosti Marxova „Kapitálu“ zákonitosti ekonomického a politického vývoje imperialismu, jako nejvyššího stádia kapitalismu. Tak je tomu i u vědeckého

socialismu a komunismu, který bezprostředně, v politické a sociologické rovině objasňuje historické poslání proletariátu, dělnické třídy a ostatních námezdně pracujících a jejich revolučního předvoje, strany nového typu, a proces jejich sebe-

Vyšlo v Dialogu...

osvobození. Tak Lenin představuje vědu o obecných společensko-politických zákonech a zákonitostech, formách a metodách komunistické přestavby společnosti (socialistické revoluce a politické moci proletariátu).

Z Leninova gigantického díla, bych chtěl zejména připomenout jeho nesmr-

K úmrtí velkého myslitele a revolucionáře

(Vyšlo před šesti lety v „Dialogu“, č. 343/2019)

telný přínos v obhajobě a rozvoji marxistické filozofie, jako teorie a metody, základní metodologie (teorie metody) zkoumání skutečnosti – přírody, společnosti, člověka a jeho myšlení, poznání.

I zde je namístě upozornit především na to, že i Leninova teoretická práce v oblasti filozofie byla podřízena otázkám revoluční přeměny společnosti, tedy strategií a taktice revolučního boje proletariátu.

1. I filozofii považoval Lenin za jejich součást. Proto zde odhalil a objasnil princip stranickosti filozofie, nesmiřitelnost v boji materialismu a idealismu, jako tak či onak skrytého či obnaženého projevu třídního boje.

Filozofové, upozorňuje Lenin, se od věků dělají na dva tábory, na materialisty a idealisty, kdy jde o dvě bojující strany. Moderní filozofie je proto stejně stranická jako před dvěma tisíci lety. V boji materialismu a idealismu se tak koneckonců

zrcadlí třídní boj ve společnosti. (*Materialismus a empiriokriticismus, Lenin, V. I.: Sp. sv. 14, s. 378.*)

2. Při rozhodné kritice metafyzického myšlení, živelnosti a ekonomismu v dělnickém hnutí, klade Lenin do popředí význam materialistické dialektiky, dialektiky subjektu a objektu, subjektivního a objektivního ve společenskopolitické praxi, kdy klade důraz na jednotu teorie a praxe, na důležitost revoluční, vědecké teorie, uvědomělosti pro dělnické hnutí.

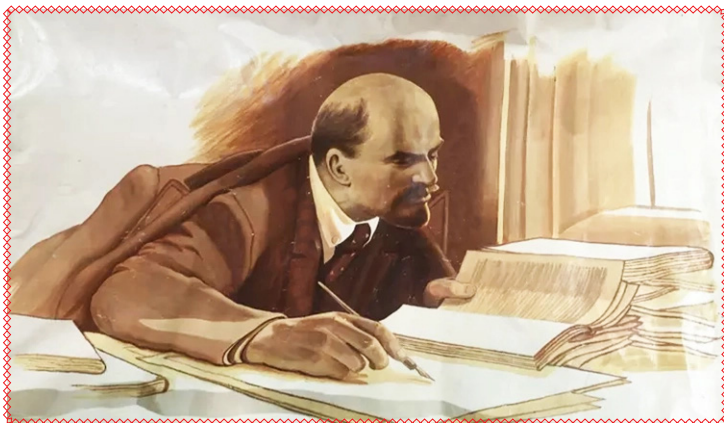
3. V „Materialismu a empiriokriticismu“, který napsal po porážce revoluce 1905-1907, kdy se začal v dělnickém hnutí šířit revizionismus, podrobil zdrcující kritice machismus, empiriokriticismus (subjektivistické filozofie „kritické zkušenosti“ jako formy pozitivistické filozofie). Marxisticky zde postihuje, formuluje význam nových objevů v přírodovědě, a to především v gnozeologickém aspektu. Tedy v ohledu na problémy marxistické teorie poznání, kdy klade důraz na dialektikomaterialistickou teorii odrazu, historičnost poznání, problematiku absolutní a relativní pravdy atd. V závěru pak vytyčuje základní principy kritiky buržoazní filozofie a revizionismu.

4. Složitost materialistické dialektiky objasňuje i ve „Filozofických sešitech“, zejména v konspektech Hegelovy filozofie, jeho spisů. Klade zde důraz na myšlenku jednoty dialektiky, logiky a teorie poznání, precizuje kategoriální aparát dialektiky, kterou charakterizuje jako vědu o nejobecnějších zákonech vývoje a poznání objektivního světa. Právě zde, ve „Filozofických sešitech“, objasňuje, že podstatou, jádrem dialektiky je učení o jednotě a boji protikladů, kdy boj těchto protikladů je zdrojem vývoje – »Vývoj je „boj“ protikladů«.

„Rozdvojení jednoho a poznání jeho protikladných částí... je podstata (jedna z „podstat“, jedna ze základních – ne-li základní – vlastností či rysů) dialektiky. Tak právě staví otázku Hegel... Správnost této stránky obsahu dialektiky musí prověřit dějiny vědy.“

Nejen to. Důležité je chápat, že: **„Jednota (shoda, totožnost, rovnost působení) protikladů je podmíněná, dočasná, přechodná, relativní. Boj vzájemně se vylučujících protikladů je absolutní, jako je absolutní vývoj, pohyb.“** (*Lenin, V. I.: Filozofické sešity, Sp. sv. 38, s. 365-366.*)

Vzhledem k tomu, že se KSČM, zejména ve svých ustavujících dokumentech, fakticky distancovala od Leninova díla, od leninismu, kdy se přihlašovala jen k Mar-

xově metodě poznání, k dialektice, tedy odmítala a odmítá marxistickou teorii, není náhodné. Marxismus jako vědecká teorie, je zvláště teorií o zákonitostech vývoje a střídání společensko ekonomických formací, zejména o zákonitostech vzniku, vývoje a zániku kapitalismu, o historické úloze proletariátu a jeho politického předvoje, o socialistické revoluci a zrušení diktatury buržoazie a její nahrazení politickou mocí proletariátu ve svazku s ostatními pracujícími, o nahrazení buržoazní demokracie demokracií proletářskou, skutečně lidovou atd. Odmítání teorie je zdůvodňováno i tím, že prý marxistické „**myšlení nahradila**

ideologie tzv. marxismu-leninismu vyjadřující omezené zájmy vládnoucích vrstev...“ socialismu. (Historické kořeny zápasu o novou levicovou stranu“, *Obsahový dokument 18. sjezdu KSČS*, 3-4. 11. 1990, s. 6.)

Leninismus byl přitom označen za čistě ruský (zaostalých poměrů Ruska) jev, jen za jednu z neevropských interpretací marxismu.

Citují: „Především leninismus pokládám pouze za jednu z možných forem výkladu marxismu, nic více a nic méně.“ (Viz Ransdorf, M.: *Potřeba vnitřní síly, Nové čtení Marxe.*)

Faktickou nepotřebnost leninismu potvrdila i slova předsedy ÚV KSČM V. Filipa, která sdělil divácké veřejnosti 15. 4. 2010 v televizním pořadu Události, komentáře: „Co se týče Lenina, je jasné, že jen něco z vývoje zůstává. I z Leninových myšlenek zůstalo jen něco reálného. Řada jich byla překonána, není

požitelná a některé nejsou pro nás dokonce ani přijatelné. Chceme posuzovat tuto společnost dnešními očima, nikoli očima minulého století. Opravdu nejsme tak hloupí, abychom opakovali stejné chyby,“ sdělil divákům (*Haló noviny*, 17. 4. 2010).

Proto považuji za velmi pozitivní skutečnost, že současný místopředseda ÚV KSČM Stanislav Grospič se ve svém článku Nezničitelný odkaz (*Haló noviny*, 19. 1. 2019) přihlásil k Leninovi a ocenil jeho dílo, tak jako i bývalý místopředseda ÚV KSČM Josef Skála na Parlamentních Listech - Poslední dny Lenina: Kecalové, poslouchajte, rozlobil se Josef Skála a dal na stůl fakta (22. 1. 2019).

V závěru je třeba zdůraznit, že Leninovo teoretické dílo se stalo, společně s Marxovými a Engelsovými spisy, pravdivým a uceleným poznáním a návodem na zásadní revoluční přeměnu kapitalistického světa, na odstranění vykořisťování člověka člověkem a existence téměř neomezeného prostoru pro bezbřehý egoismus, ziskuchtivost nepočtené třídy kapitalistů a jejich spojenců. Je návodem na odstranění sociálně ekonomických krizí, agresí a válek, na vytvoření společnosti beztrždní. **Zdeněk Košťál**

„Noviny, které zůstávají pozadu, jsou mrtvé. Noviny musí kráčet přede všemi. Monotónnost a zaostávání jsou s činností novin neslučitelné.“

(Poznámka metěra místo úvodu)

V lednu letošního roku uplyne 101 let od úmrtí revolucionáře, filozofa, ekonomu, organizátora, vůdce světového proletariátu a zakladatele prvního státu vlády pracujících Sovětského svazu – Vladimíra Iljiče Uljanova. V Dialogu před deseti lety vyšel článek, na který si dovolujeme naše čtenáře upozornit právě v době, kdy u nás, když nepapouškujete, co píšou a říkají masmédiá, tak jste dezolát, dezinformátor a Putinův slouha a kdy můžete za objektivně pravdivou informaci přijít o práci nebo dokonce jít do tepláků. Buržoazie si koupila sdělovadla a pravda je nezajímá.

Dokonce jsou přijímána opatření a doporučení od BISky, aby i za zcela pravdivé informace světem ověřené a uznané, byl autor trestán za nebezpečné (pro současnou vládu) ovlivňování obyvatel této země. Kostnický koncil byl proti našim vládním generálům a maršálům roztomilý cukroušek.

Jednou ze základních zásad kodexu komunisty je v oblasti informací bojovat za objektivní pravdu. K tomu se nakonec o pár století dříve hlásil při kázání v Betlémské kapli i Mistr Jan slovy: „**Hledej pravdu, slyš pravdu, uč se pravdě, miluj**

pravdu, prav pravdu, drž pravdu, braň pravdy až do smrti!“

A k hodnocení charakteru dnešních popřevratových vlád můžeme poznamenat spolu s Karlem Čapkem:

„**Ano, mnoho se změnilo, ale lidé zůstávají stejní, jenomže teď víme líp, kdo je kdo. Kdo je slušný, byl slušný vždycky,**

Lenin o svobodě tisku

(„Dialog“, č. 314/2015)

kdo byl věrný, je věrný i teď. Kdo se točí s větrem, točil se s větrem i dřív, kdo myslí, že teď přišla jeho chvíle, myslel vždycky jen na sebe. Nikdo se nestává přeběhlíkem, kdo jím nebyl vždycky, kdo mění víru, nemá žádnou... Národ nepředěláš, ledaže bys měl na to staletí, jenom davy můžeš vést dnes tak a zítra tak. Kdo nenávidí, měl v sobě tu nenávisť vždycky, kde by se v něm tak najednou vzala! Kdo sloužil, bude sloužit dál, kdo chtěl dobré, bude zase chtít dobré. Ani vůle se nemění. Nedívej se do tváře, která se změnila, nikdo se nestane krásnějším tím, že změnil tvář. Tvrdá zkouška je i tvrdé poznání. Budoucí foliant našich dějin o této době bude mít jeden podtitul: Kdo byl kdo. I dobrá paměť patří k těm stálým věcem, jichž je a bude třeba.“

A náš velký kamarád, revoluční zpěvák Statis Prusalis v jedné z popřevratových písní v refrénu upozorňoval: „**Ne, ne, nezapomeň, / řekla mi máma, když jsem byl kluk. / Ne, ne, nezapomeň, / paměť je převít a je jí to fu!**“

Celý současný systém Dullesových prohrobků, spolu se všema těma Sorošema a Evropskou unií celý ideově propagandistický záměr směřuje k „Velkému zapomnění!“ Všechno, co bylo řečeno, napsáno, natočeno, nafilmováno, nakresleno, z básněno... dřív, bylo špatné a ty týdytka co dnes vládnou jediná vědí co je správné. Proto také dnes můžou klidně podporovat nacisty, podporovat zabíjení lidí (obzvláště když jsou to Slované) a nenávidět každého, kdo se jim znelíbí.

A proto je dnes tak důležité zachovat si politickou paměť jak pomocí klasiků, tak i našeho Dialogu.

* * *

21. ledna 2015 uplynulo 91 let od smrti V. I. Lenina. Při této příležitosti si připomínáme jeho názory na svobodu tisku, které jsou v souvislosti s tím, co se nedávno odehrálo v Paříži, zvláště aktuální. Komunisté, kteří nechtějí být obětí ideologických manipulací, by se měli

důkladně s názory Lenina seznámit. Jde o dopis Gavrillu Iljičovi Mjasnikovovi z 5. srpna 1921. Uveřejňujeme podstatnou část tohoto dopisu:

Soudruhu Mjasnikove!

... překvapuje mě, že jste při vyvozování svých závěrů Vy sám zapomněl na dialektiku.

»Svobodu tisku od monarchistů až po anarchisty...«

Výborně! Jenže všichni marxisté a všichni dělníci, kteří se zamýšlejí nad čtyřletými zkušenostmi z naší revoluce, se s prominutím zeptají: Rozeberme si, o jakou svobodu tisku jde? Kvůli čemu? Pro kterou třídu?

„Propagátor ... působí hlavně slovem tištěným, agitátor pak slovem živým. Od propagátora se vyžadují jiné vlastnosti než od agitátora.“

V. I. Lenin

V »absolutní« hodnoty my nevěříme. »Čistá demokracie« je nám k smíchu.

Heslo »svobody tisku« mělo světodějný význam od konce středověku až do 19. století. Proč? Protože vyjadřovalo snahy pokrokové buržoazie, tj. jejího boje proti kněžím a králům, feudálům a statkářům.

Není na světě jediná země, která by toho tolik udělala a dělá, aby vymanila masy z vlivu kněží a statkářů, jako RSFSR. Tento úkol »svobody tisku« jsme plnili a plníme v celém světě ze všech nejlíp.

Všude ve světě, kde jsou kapitalisté, znamená svoboda tisku svobodu kupovat si noviny, kupovat si autory, podplácet, kupovat si a vytvářet »veřejné mínění« ve prospěch buržoazie.

To je fakt.

To se nikdy nikomu nepodaří vyvrátit.

A co u nás? Může snad někdo popřít, že buržoazie byla poražena, ale ne potřeba? Že se jen stáhla do pozadí? To nelze popřít.

Svoboda tisku v RSFSR, obklíčené nepřáteli z řad buržoazie celého světa, by znamenala svobodu politické organizace buržoazie a jejich nejvěrnějších lokajů, menševiků a eserů.

To je nezvratný fakt.

Buržoazie (v celém světě) je zatím ještě silnější než my, mnohonásobně silnější. A dát jí do rukou ještě takovou zbraň, jako je svoboda politické organizace (= svoboda tisku, neboť tisk tvoří těžiště a základ politické organizace), by znamenalo usnadňovat nepříteli práci, pomáhat třídnímu nepříteli.

My však nemíníme skončit sebevraždou, a proto to neuděláme.

Jasně si uvědomujeme fakt, že »svoboda tisku« by ve skutečnosti znamenala, že si mezinárodní buržoazie okamžitě koupí stovky a tisíce kadetských, eserských a menševických publicistů a zorganizuje jejich propagandu a jejich boj proti nám.

To je fakt. »Oni« jsou bohatší než my a koupí si proti nám desateronásobně větší »sílu«, než jakou dnes máme my.

Ne! To neuděláme, my světové buržoazii pomáhat nebudeme.

Jak jen jste mohl klesnout ze stanoviska celkového třídního hodnocení, tj. z hlediska hodnocení vztahů mezi všemi třídami, na sentimentálně maloměstácké stanovisko? To je pro mne záhada.

Svoboda tisku podpoří sílu světové buržoazie. To je fakt. »Svoboda tisku« nepřispěje k očistě komunistické strany v Rusku od řady jejích nedostatků, chyb, obtíží a nešvarů (že jich má spoustu, to je nesporné), protože si to světová buržoazie nepřeje, ale zato se svoboda tisku stane zbraní této světové buržoazie. Světová buržoazie tu stále ještě je. Žije. Stojí po našem boku a číhá. Už si najala Miljukova, kterému Černov a Martov

„Chceme-li zničit národ, musíme nejprve zničit jeho morálku, a padne nám do klína jako zralé ovoce.“

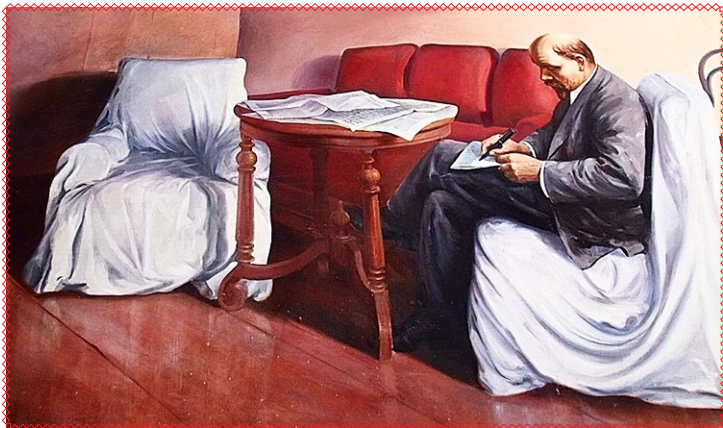
V. I. Lenin

(částečně z hlouposti, částečně z frakční nevráživosti vůči nám, ale hlavně pod vlivem objektivní logiky své maloburžoazně demokratické pozice) slouží »tělem i duší«.

»Trefil jste jinam, než kam jste mířil.«

Chtěl jste léčit komunistickou stranu, ale sáhl jste po léku, který by znamenal jistou smrt, ne ovšem z Vašich rukou, ale z rukou světové buržoazie (+ Miljukov + Černov + Martov).

Zapomněl jste na maličkost, na docela nepatrnou maličkost: na světovou buržoazii a její »svobodu« kupovat si noviny, kupovat si centra politické organizace(...)

„Je příjemnější a užitečnější projít 'zkušeností z revoluce' než o ní psát.“

V. I. Lenin

Zjistil jste, že existuje spousta nešvarů a neduhů, propadl jste zoufalství a vrhl jste se do cizí náruče, do náruče buržoazie (»svoboda tisku« pro buržoazii). Ale já Vám radím, abyste nepodléhal ani zoufalství, ani panice.

Společně s dělníky a rolníky, kteří s námi sympatizují, máme ještě nezměrnou spoustu sil. S naším zdravím to není nejhorší.

Jenže špatně léčíme neduhy.

Špatně uskutečňujeme heslo: Pověřujte funkcemi nestraníky, s pomocí nestraníků prověřujte práci straníků!

V tomto směru však můžeme vykonat a také vykonáme stokrát víc než dosud.

Doufám, že až si to střízlivě promyslíte, nebudete z nemístné ješitnosti trvat na zjevné politické chybě (»svoboda tisku«), že si dáte do pořádku nervy, přestanete panikařit a pustíte se do čínorodé práce: pomůžete nám navázat spojení s nestraníky, pomůžete nám prověřovat s jejich pomocí práci straníků.

Práce na tomto poli nás čeká víc než dost. A právě na tomto poli je možné (a nezbytné) neduhy léčit, pomalu, ale opravdu léčit, a ne se nechat šálit »svobodou tisku«, touto »oslušující« bludíčkou z močálů.

(Lenin, V. I.: Sebrané spisy, sv. 44, Praha, Svoboda 1989, s. 99-104)

„Bez vědění jsou dělníci bezbranní, dělníci s věděním jsou síla!“

V. I. Lenin